

Antwoordnota inspraakreacties ontwerp-watergebiedsplan Zuidelijke veenpolders

versie 14 mei 2018

WFN1602928

Inleiding

Watergebiedsplan Zuidelijke veenpolders heeft ter inzage gelegen van 23 november 2015 tot en met 17 januari 2016. Er zijn 28 zienswijzen ingediend. In deze antwoordnota beantwoordt Wetterskip Fryslân de zienswijzen en geeft aan of het plan moet worden aangepast. Aan het einde zijn ook enkele ambtelijke wijzigingen van het watergebiedsplan opgenomen.

Na de ter inzage legging is de procedure tijdelijk stil gezet vanwege de veenweidevisie die geldt voor een groot deel van het gebied van het watergebiedsplan. Beide plannen hebben gevolgen voor het peilbeheer in dit gebied. Om te voorkomen dat de plannen tegenstrijdige peilaanpassingen voorstellen, is besloten om met de verdere vaststelling van het watergebiedsplan te wachten op de veenweidevisie. Nu duidelijk is dat de peilaanpassingen niet strijdig zijn maar aanvullend, vervolgen we de vaststelling van het watergebiedsplan. Het peilbeheer voor beide plannen wordt toegelicht in de ambtelijke wijzigingen op de laatste pagina van deze nota.

De procedure voor de behandeling van de zienswijzen is als onderstaand. Voorafgaand aan deze procedure zijn de indieners van een zienswijze en de klankbordgroep van het watergebiedsplan geïnformeerd over het vervolg van de vaststelling door

- een overleg met de klankbordgroep op 7 maart 2018, en
- een informatiebijeenkomst voor de indieners van een zienswijze op 3 april 2018.

Hiernaast hebben de indieners van een zienswijze de gelegenheid gekregen voor een individueel gesprek. Vijf indieners hebben daarvan gebruik gemaakt.

De procedure gaat nu als volgt verder.

1. De antwoordnota wordt besproken door het dagelijks bestuur in haar vergadering van 12 juni 2018. Het dagelijks bestuur besluit of de antwoordnota en het watergebiedsplan met eventuele aanpassingen kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur voor vaststelling. Hierna ontvangen de indieners van een zienswijzen de antwoordnota en worden ze geïnformeerd over de vervolgstappen.

2. De adviescommissie WFB (Watersysteembeheer landelijk gebied en Friese Boezem) bespreekt de antwoordnota in haar vergadering van 25 juni 2018 en stelt een advies op voor het dagelijks bestuur over de vaststelling van de antwoordnota en het watergebiedsplan. Indieners van een zienswijze kunnen de vergadering van de adviescommissie WF bijwonen en desgewenst hun zienswijze toelichten. Hiervoor moet vooraf contact worden opgenomen met het bestuurssecretariaat van het waterschap via tel. 058 – 292 2222 of email bestuursadviseurs@wetterskipfryslan.nl.

Als u uw zienswijze wilt toelichten, houdt u er dan rekening mee dat de adviescommissie niet in alle gevallen concreet kan ingaan op uw zienswijze omdat het watergebiedsplan een plan op hoofdlijnen is. De knelpunten en kansen voor verbeteringen die wij in het plan signaleren, moeten na vaststelling van het plan eerst verder worden uitgewerkt tot concrete maatregelen. Wij doen dit zoveel mogelijk met alle belanghebbenden in gebiedsprojecten. U wordt door ons geïnformeerd als wij de maatregelen uitwerken voor het gebied waarop uw zienswijze betrekking heeft.

3. Het algemeen bestuur besluit in haar vergadering van 10 juli 2018 of de antwoordnota en het watergebiedsplan met eventuele aanpassingen kunnen worden vastgesteld. De vergadering is openbaar, maar zienswijzen kunnen dan niet worden toegelicht. Tegen het besluit van het algemeen bestuur kan geen beroep worden ingesteld omdat het watergebiedsplan een plan op hoofdlijnen is waarin geen concrete maatregelen staan die het waterschap wil uitvoeren. Het plan is een beleidsvoornemen. Na vaststelling wordt het watergebiedsplan uitgewerkt tot concrete maatregelen. Dit doen we in gebiedsprojecten samen met de belanghebbenden met als doel een

gezamenlijk inrichtingsplan dat zoveel mogelijk door de streek wordt gedragen en waarmee we ook de opgaven van de veenweidevisie realiseren. Over dit inrichtingsplan en de bijbehorende peilaanpassingen moet het waterschapsbestuur weer een besluit nemen waar tegen wel bezwaar en beroep kan worden ingesteld omdat het nu om concrete maatregelen gaat.

1	Langelille Grote veenpolder
	WFN1600603
a	Inspraakreactie
	“In het plan worden peil aanpassingen voorgesteld in peilvakken waar volgens het plan een te grote drooglegging wordt gerealiseerd. Kaart gewenst peil beheer: vak nummer 69 en 75. Het is onduidelijk waar de grenzen tussen de vakken ligt en de voorgestelde peil aanpassingen zal ons inziens leiden tot schade door te geringe drooglegging van onze percelen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Als de drooglegging groter is dan noodzakelijk voor landbouwkundig gebruik, verbrandt het veen onnodig snel met onnodige maaiveld daling als gevolg. Provincie en waterschap willen maaiveld daling zoveel mogelijk vertragen met behoud van de landbouwfunctie. De drooglegging van alle peilgebieden met veen is daarom onderzocht, zowel voor het watergebiedsplan als voor de veenweidevisie. Dat is echter gedaan met verschillende uitgangspunten. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g. De beoordeling voor de veenweidevisie is leidend. U vindt die op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied. Op de kaart vindt u ook de grenzen tussen de peilgebieden 69 en 75. Omdat de veenweidevisie leidend is vervallen in bijlage 2 van het watergebiedsplan de peilgebieden die als (te) droog zijn beoordeeld.</p> <p>De precieze en definitieve peil aanpassingen bepalen we in gebiedsprojecten. Het gebiedsproject voor de Groote veenpolder is dit jaar gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en met u willen bespreken wat de te verwachten gevolgen zijn van de peil aanpassingen van de veenweidevisie zowel voor het landbouwkundig gebruik als voor vertraging van maaiveld daling. De peil aanpassingen die we aldus in goed overleg willen bepalen, worden uiteindelijk vastgelegd in een peilbesluit waar tegen u bezwaar en beroep kunt aantekenen als u het daarmee niet eens bent.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke aanpassingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.
b	Inspraakreactie
	<p>“Zuidelijk van het dorp Langelille bij onze percelen aan Langelilleweg is sprake van wateroverlast wegens een te geringe drooglegging, hier is geen sprake van afstroming via greppels maar instroming, het plan voorziet hier niet in een peil aanpassing . Volgens ons is hier een peil aanpassing (verlaging) nodig zodat we niet lager schade ondervinden van instromend water via de greppels.</p> <p>Ten tijde van de ruilverkaveling is een parallel sloot gegraven in de rietpolder (Grachtkavel) om deze optimaal van water te kunnen voorzien. We hebben dit meerdere keren gemeld ,er werd door het Wetterskip steeds verwezen naar deze gebieds herziening dat was/is zo werd ons gezegd de mogelijkheid om aanpassingen te realiseren in het gebied (peilbesluit).</p> <p>7-3-2016 telefonisch toegelicht: Oorspronkelijk is voor de watervoorziening van de rietpolder een hoger peil ingesteld waardoor de drooglegging voor de landbouw gering is. Nu de parallelsloot de rietpolder van water voorziet, kan het peil in de oorspronkelijk wateraanvoer naar ons idee met 20 tot 30 cm naar beneden.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We nemen dit knelpunt op in het watergebiedsplan door het op de knelpuntenkaart te zetten (bijlage 4).
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Knelpunt toevoegen aan de knelpuntenkaart.

c	Inspraakreactie
	“Dan is er op de kaart (Gewenst Peilbeheer) sprake van ingekleurde gebieden met omschrijving functie conflict, het is ons onduidelijk wat hiermee bedoeld word.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Een voorbeeld van een functieconflict is dat het waterpeil te hoog is voor de landbouw en niet lager kan vanwege de schade die dat zou geven aan een andere functie zoals natuur of bebouwing. Een veel voorkomende functieconflict in de Zuidelijke veenpolders is dat de drooglegging te klein is voor de 10% laagste landbouwgrond in een peilgebied en dat verlaging van het waterpeil waarschijnlijk schade veroorzaakt aan andere vormen van landgebruik zoals infrastructuur en natuur. In paragraaf 3.2.4 van het plan wordt dit verder toegelicht. Na vaststelling van het watergebiedsplan worden functieconflicten in detail onderzocht om te bepalen of dergelijke knelpunten door het waterschap met waterhuishoudkundige maatregelen zijn op te lossen. De veenweidevisie van de provincie is medebepalend voor de oplossingen als de bodem uit veen bestaat. Zo mag de gemiddelde drooglegging niet groter zijn dan 90 cm om maaiveld daling te vertragen.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
d	Inspraakreactie
	“Wij willen graag onze zienswijze mondeling toelichten.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	U kunt uw zienswijze toelichten aan de commissie WFB (Watersysteembeheer landelijk gebied en Friese Boezem) die het dagelijks bestuur adviseert over de vaststelling van voorliggende antwoordnota en watergebiedsplan. In bijgaande brief staat de datum van de commissievergadering. Houdt u er wel rekening mee dat de commissie niet in alle gevallen concreet kan ingaan op uw zienswijze omdat het watergebiedsplan een plan op hoofdlijnen is. De knelpunten en kansen voor verbeteringen die wij in het plan signaleren, moeten na vaststelling van het plan eerst verder worden uitgewerkt tot concrete maatregelen. Dit willen wij doen met alle belanghebbenden. U wordt door ons geïnformeerd als wij de maatregelen uitwerken voor het gebied waarop uw zienswijze betrekking heeft.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

2	Langelille Grote veenpolder
	WFN1600600
a	Inspraakreactie
	“Gaaf met geen enkele peilverhoging akkoord gezien we al aan het eind van het afvoer trajekt zitten met het laagste land van dd polder. Dit telt voor de lemsterweg en voor grindweg 10 in munnekeburen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Als de drooglegging groter is dan noodzakelijk voor landbouwkundig gebruik, verbrandt het veen onnodig snel met onnodige maaiveldddaling als gevolg. Provincie en waterschap willen maaiveldddaling zoveel mogelijk vertragen mèt behoud van de landbouwfunctie. De drooglegging van alle peilgebieden met veen is daarom onderzocht, zowel voor het watergebiedsplan als voor de veenweidevisie. Dat is echter gedaan met verschillende uitgangspunten. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g. De beoordeling voor de veenweidevisie is leidend. U vindt die op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied. Omdat de veenweidevisie leidend is vervallen in bijlage 2 van het watergebiedsplan de peilgebieden die als (te) droog zijn beoordeeld.</p> <p>De precieze en definitieve peilaanpassingen willen we in goed overleg met u bepalen. Dit doen we in het gebiedsproject voor de Grootte veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en met u willen bespreken wat de te verwachten gevolgen zijn van de peilaanpassingen van de veenweidevisie zowel voor het landbouwkundig gebruik als voor vertraging van maaiveldddaling. De peilaanpassingen die we aldus in goed overleg willen bepalen, worden uiteindelijk vastgelegd in een peilbesluit waar tegen u bezwaar en beroep kunt aantekenen als u het daarmee niet eens bent.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke aanpassingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.

3	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600545
a	Inspraakreactie
	<p>“Ten tijde van de ruilverkaveling (jaren 90) is een nieuw peilbesluit genomen. Ook toen kwam men tot de conclusie dat het weglaten van individuele bemalingen geen optie was. Doordat op korte afstand van elkaar grote hoogteverschillen in maaiveld zijn, kan niet aan de minimale ontwateringseisen/wensen worden voldaan. Toendertijd is ons als ingelanden een dieper peil toegestaan, met dien verstande dat er geen automatische peilverlagingen meer zouden volgen als gevolg van maaiveldsdaling.</p> <p>Verder heeft het weghalen van de onderbemalingen tot gevolg dat de lagere delen zullen opdraaien voor wateroverlast tijdens hevige buien. Door het vrij afstromen van de hogere gronden op de Gracht zal het waterpeil van de Gracht, inclusief de vrij afstromende diepere polders, stijgen.</p> <p>Als de stijging zo groot is dat gehele landerijen onder water komen, kan het grasgewas als verloren worden beschouwd door het achterblijven van alle ijzer dat in dit water zit. Tevens zal dit ijzer op de lange duur fixatie geven van meststoffen (vooral P-bemesting) in de grond.</p> <p>Maar ook bij normale weersomstandigheden heeft de Gracht een enorme opstuwing vanaf de stuw in de Gracht ter hoogte van Scherpenzeel naar het voeteneinde ter hoogte van Spanga. Dit is het gevolg van de grote afstand (ca 4 km) en de ondieptes die in de Gracht zitten ter hoogte van de vaste bruggen. In het kader van de ruilverkaveling is de Gracht gebaggerd, met uitzondering van de stukken onder de bruggen. Het baggeren was deels niet uitvoerbaar en deels was men bang de fundering van de brug te verzwakken.</p> <p>Mijn zienswijze met in acht neming van uw wensen en mijn bezwaren zou ik willen voorstellen: Houdt de bemalingen in stand en stel een hoger zomerpeil in om de inklinking te beperken.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dank voor uw goede analyse en voorstel. We nemen uw voorstel ter harte als we de maatregelen voor de Groote veenpolder bepalen en verder uitwerken. Dit doen we in het gebiedsproject voor de Groote veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor de eerste gesprekken met agrariërs uit het gebied gehouden.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

4	Delfstrahuizen Polder van Delfstrahuizen
	WFN1600594
a	Inspraakreactie
	“In uw plan staat onder nummer 40 vermeld dat het water in dit gebied 10-30 cm omhoog moet. Dit kan niet omhoog, omdat het water dan op het land komt te staan.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het is niet de bedoeling om land onder water zetten. Door hogere waterpeilen willen provincie en waterschap maaiveld daling door veenoxidatie vertragen maar landbouw moet mogelijk blijven.</p> <p>De drooglegging van alle peilgebieden met veen is daarom onderzocht, zowel voor het watergebiedsplan als voor de veenweidevisie. Dat is echter gedaan met verschillende uitgangspunten. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g. De beoordeling voor de veenweidevisie is leidend. U vindt die op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied. Omdat de veenweidevisie leidend is vervallen in bijlage 2 van het watergebiedsplan de peilgebieden die als (te) droog zijn beoordeeld.</p> <p>De precieze en definitieve peilaanpassingen voor zowel de veenweidevisie als het watergebiedsplan bepalen we in gebiedsprojecten na vaststelling van het watergebiedsplan. Wanneer we starten met het gebiedsproject voor de polder van Delfstrahuizen is nog niet bekend. Het is onze bedoeling om de peilaanpassingen samen met u en de andere grondeigenaren en –gebruikers te bepalen en daarvoor het optimum te zoeken tussen landbouw en maaiveld daling. De peilaanpassingen die we aldus bepalen worden vastgelegd in een peilbesluit waar tegen u bezwaar en beroep kunt aantekenen als u het daarmee niet eens bent.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke aanpassingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.

5	Delfstrahuizen Polder van Delfstrahuizen
	WFN1600593
a	Inspraakreactie
	“de hoofd water gangen zijn zo goed. die hoeven niet verbreed te worden. en dat peil het peil hoeft ook niet hoger anders loopt het water op het land !”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het waterpeil staat bij u zo hoog doordat het maaiveld rond het hoogwatercircuit is gedaald door veenoxidatie. De drooglegging is hierdoor klein. Na vaststelling van het watergebiedsplan onderzoeken we hoe we deze situatie kunnen verbeteren.</p> <p>Verbreiding van de watergangen kan nodig zijn om de waterkwaliteit te verbeteren. Waterplanten zijn noodzakelijk voor een goede waterkwaliteit maar we moeten de watergangen nu soms meerdere malen per jaar schonen voor een goede waterafvoer. De watergangen zijn te smal om een strook waterplanten te laten staan. Verbreden kan een oplossing zijn maar we staan ook open voor andere oplossingen. De watergangen in de polder van Delfstrahuizen zijn overigens niet aangewezen voor de KRW (Kaderrichtlijn Water) waardoor de noodzaak om het onderhoud aan te passen minder groot is en wij de bestaande situatie zullen accepteren als er geen draagvlak voor maatregelen is.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

6	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600587
a	Inspraakreactie
	“Tijdens ruilverkaveling is voor deze manier van ontwateren gekozen om alle grondpercelen zo goed mogelijk te kunnen bewerken. En om voor iedere gebruiker zo veel mogelijk gelijke kansen te geven. Daarom is voor een eigenaar met extra onderbemaling niet eerlijk als die nu weer kwijt zou raken.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het beleid van waterschap en provincie verandert naar aanleiding van maatschappelijke ontwikkelingen. Daardoor worden nu andere afwegingen gemaakt voor het waterbeheer in het veenweidegebied dan ten tijde van de ruilverkaveling. De provincie heeft in de veenweidevisie gekozen voor behoud van landbouw in het veenweidegebied maar andere belangen zoals infrastructuur en natuur leggen nu meer gewicht in de schaal dan vroeger. Hiernaast houdt het waterschap rekening met de kostenontwikkeling van het waterbeheer op de langere termijn. Daarvoor willen we maaiveld daling door veenoxidatie vertragen en de waterhuishoudkundige infrastructuur vereenvoudigen waar mogelijk.</p> <p>Het watergebiedsplan is geen besluit om onderbemalingen op te heffen maar een plan op hoofdlijnen waarin we alleen knelpunten en kansen voor verbeteringen vastleggen. Na vaststelling worden de maatregelen bepaald. Dit doen we in gebiedsprojecten met de belanghebbenden met als doel om een inrichtingsplan op te stellen dat zoveel mogelijk door het gebied wordt gedragen. Mocht u het desondanks niet eens zijn met het resultaat: het inrichtingsplan en de bijbehorende peilaanpassingen moeten door het waterschapsbestuur worden vastgesteld waar tegen u bezwaar en beroep kunt instellen.</p> <p>Het gebiedsproject voor de Groote veenpolder gaat dit jaar van start. U kunt een uitnodiging verwachten voor een eerste gesprek in mei of juni.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

7	Oldelamer
	WFN1600566
a	Inspraakreactie
	“ik kan niet op voorhand instemmen met het nieuwe ontwerpplan zonder dat u hiervoor met een duidelijkere uitwerking komt. Het is zo niet duidelijk wat er met het waterpeil in zomer en winter gaat gebeuren. Dit kan blijvende gevolgen hebben voor de landbouw in de zuidelijk veenpolders. Zolang niet duidelijk is wat de gevolgen zijn van het nieuwe peilbesluit teken ik hierbij bezwaar aan tegen de plannen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Met het watergebiedsplan besluiten we niet wat de nieuwe waterpeilen worden. Dat kan alleen met een peilbesluit en zo ver is het nog niet. Voor het watergebiedsplan is onderzocht of de huidige waterpeilen een knelpunt zijn, bijvoorbeeld omdat het waterpeil te hoog is voor de landbouw of te laag voor de natuur. Het is een plan op hoofdlijnen. Na vaststelling van het watergebiedsplan worden de knelpunten met de waterpeilen in detail onderzocht om te bepalen of aanpassingen van de peilen haalbaar en betaalbaar zijn. Dit willen we doen in goed overleg met u en de andere belanghebbenden. Mocht u het hiermee desondanks toch niet eens zijn, dan kunt u bezwaar en beroep instellen tegen het uiteindelijk peilbesluit van het waterschap.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

8	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600565
a	Inspraakreactie
	“119 beheer. Wij willen het water niet omhoog hebben. We willen het zo laten zoals het nu is.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het watergebiedsplan is geen besluit om het waterpeil te verhogen, dat kan alleen met een peilbesluit. Voor het watergebiedsplan is onderzocht of de huidige waterpeilen een knelpunt zijn; de eventuele aanpassingen bepalen we later na vaststelling van het watergebiedsplan.</p> <p>Als de drooglegging groter is dan noodzakelijk voor landbouwkundig gebruik, verbrandt het veen onnodig snel met onnodige maaiveldaling als gevolg. Provincie en waterschap willen maaiveldaling zoveel mogelijk vertragen met behoud van de landbouwfunctie. De drooglegging van alle peilgebieden met veen is daarom onderzocht, zowel voor het watergebiedsplan als voor de veenweidevisie. Dat is echter gedaan met verschillende uitgangspunten. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g. De beoordeling voor de veenweidevisie is leidend. U vindt die op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied. Omdat de veenweidevisie leidend is vervallen in bijlage 2 van het watergebiedsplan de peilgebieden die als (te) droog zijn beoordeeld.</p> <p>De precieze en definitieve peilaanpassingen willen we in goed overleg met u bepalen. Dit doen we in het gebiedsproject voor de Groote veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en met u willen bespreken wat de te verwachten gevolgen zijn van de peilaanpassingen van de veenweidevisie zowel voor het landbouwkundig gebruik als voor vertraging van maaiveldaling. De peilaanpassingen die we aldus in goed overleg willen bepalen, worden vastgelegd in een peilbesluit waar tegen u bezwaar en beroep kunt aantekenen als u het daarmee niet eens bent.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke aanpassingen op de laatste pagina van deze antwoordnota

9	Scherpenzeel Grote veenpolder
	WFN1600564
a	Inspraakreactie
	“Op de Kaart en tabel gewenste peilbeheer worden Nr 66 en nr 67 aangemerkt als te droog terwijl dit land heel erg nat is, waterpeil kan daar niet omhoog. Het water staat daar bij de meeste stukken net 20 cm onder het maaiveld.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>De gebieden zijn aangemerkt als te droog omdat volgens onze gegevens de gemiddelde drooglegging groter is dan 90 cm, groter dan noodzakelijk voor landbouw. De te grote drooglegging versnelt veenoxidatie onnodig en daarmee de daling van maaiveld. Provincie en waterschap willen dit voorkomen door de gemiddelde drooglegging te beperken tot maximaal 90 cm. Dit is vastgelegd in de provinciale veenweidevisie.</p> <p>De peilaanpassingen willen we in goed overleg met u bepalen. Dit doen we in het gebiedsproject voor de Groote veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we onder meer de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog). Wij stellen voor om dan ook met u te bespreken hoe het komt dat wij de drooglegging zo verschillend beoordelen.</p> <p>Hiernaast informeren wij u dat alle ‘te droge peilgebieden’ vervallen op de kaart en tabel in bijlage 2. De veenweidevisie is leidend voor deze gebieden. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke aanpassingen op de laatste pagina van deze nota.

10	Delfstrahuizen Polder van Delfstrahuizen
	WFN1600559
a	Inspraakreactie
	<p>“de voorgenomen pijlverhoging in pijlvak 80 van 30 tot 50 cm. leidt tot veel wateroverlast. er wordt gesuggereerd dat hier last van droogte is. dit is hier niet het geval. ook het veen pakket is hier al verdwenen dus ook geen reden tot verhoging. wanneer dit besluit doorgaat zal een heel groot deel van mijn grond onder water komen te staan. huidige maaiveld hoogtes zullen verschillen met wat er bij u op de kaart staat. op plekken heb ik op dit moment amper 20 cm drooglegging. dus voor pijlvak 80 graag nog eens goed kijken.</p> <p>vond trouwens dat het kaartje erg onduidelijk was!!! vorige keer was pijlvak 80 10 ha. nu 147 ha. vanwaar?”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Peilvak 80 staat twee keer in bijlage 2 van het watergebiedsplan namelijk als peilvak 80 en als peilvak 38. De gegevens van peilvak 38 kloppen, de gegevens van peilvak 80 niet. Peilvak 80 zou dus in de tabel kunnen vervallen maar er verandert meer in deze tabel namelijk dat alle peilgebieden met een te grote drooglegging vervallen. Deze peilgebieden zijn ook voor de veenweidevisie beoordeeld en die is leidend. De beoordeling voor de veenweidevisie staat op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied. Een toelichting op deze aanpassing vindt u op de laatste pagina van deze antwoordnota, onder punt g.</p> <p>De precieze en definitieve peilaanpassingen voor zowel de veenweidevisie als het watergebiedsplan bepalen we in gebiedsprojecten na vaststelling van het watergebiedsplan. Wanneer we starten met het gebiedsproject voor de polder van Delfstrahuizen is nog niet bekend. Het is onze bedoeling om de peilaanpassingen samen met u en de andere grondeigenaren en –gebruikers te bepalen en daarvoor het optimum te zoeken tussen landbouw en maaiveld daling.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie de aanpassing onder de ambtelijke wijzigingen, punt g.

11	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600555
a	Inspraakreactie
	“Het verhogen van het peil zou de percelen natter maken en dus slechtere berijdbaarheid en nog trapgevoeliger maken voor het beweiden.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Provincie en waterschap willen in peilgebieden met een veenbodem en een gemiddelde drooglegging groter dan 90 cm, de daling van het maaiveld door veenoxidatie vertragen door de gemiddelde drooglegging te beperken tot maximaal 90 cm. Dit is vastgelegd in de provinciale veenweidevisie. Landbouw moet daarbij mogelijk blijven.</p> <p>De peilaanpassingen willen we in goed overleg met u bepalen. Dit doen we in het gebiedsproject voor de Grootte veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we onder meer de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en wat de gevolgen zijn van peilaanpassing voor het landbouwkundig gebruik.</p> <p>Hiernaast informeren wij u dat alle ‘te droge peilgebieden’ vervallen op de kaart en tabel in bijlage 2. De veenweidevisie is leidend voor deze gebieden. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie de aanpassing onder de ambtelijke wijzigingen, punt g.

12	Munnekeburen Grote veenpolder
	WFN1600553
a	Inspraakreactie
	<p>“hierbij onze zienswijze op dit gebied met name nummer 69 betreffende kavel bijbehorende van mts van der linde gracht 51 te munnekeburen langs de kerkeweg. graag wil ik dit schriftelijk of mondeling toelichten.”</p> <p>Op 29 februari 2016 is de zienswijze telefonisch als volgt toegelicht. U bent tegen een verhoging van het waterpeil en wilt daar ook niet aan meewerken. U heeft een modern melkveebedrijf en uw huiskavel ligt in peilgebied 69. Slechts twee percelen van totaal circa 4 ha in dit peilgebied zijn geschikt voor beweiding doordat ze nog een redelijke ontwatering hebben. De andere percelen zijn daarvoor te nat. U houdt uw koeien sinds twee jaar op stal maar wilt uw koeien nog wel kunnen weiden als dat verplicht zou worden. Een peilverhoging zou dat onmogelijk maken.</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het watergebiedsplan is geen besluit om het peil te verhogen, dat kan alleen met een peilbesluit. Het is een plan op hoofdlijnen waarin wordt gesignaleerd dat de gemiddelde drooglegging in peilvak 69 vermoedelijk groter is dan noodzakelijk waardoor het veen onnodig snel verbrandt. Het maaiveld daalt hierdoor sneller dan nodig. Provincie en waterschap willen dit zoveel mogelijk vertragen door de peilen te verhogen maar hebben ook afgesproken dat landbouw mogelijk moet blijven.</p> <p>Het is de bedoeling om de uiteindelijke peilaanpassingen in goed overleg met u te bepalen. Voor de Groote veenpolder doen we dit in het gebiedsproject dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we onder meer de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en bespreken wat de gevolgen zijn van peilaanpassing voor het landbouwkundig gebruik.</p> <p>Hiernaast informeren wij u dat alle ‘te droge peilgebieden’ vervallen op de kaart en tabel in bijlage 2. De veenweidevisie is leidend voor deze gebieden. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke wijzigingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.

13	Scherpenzeel Grote veenpolder
	WFN1600525
a	Inspraakreactie
	<p>“we zitten in peilvak 64 zijn hier in 1995 gekomen door de ruilverkaveling dit was een zeer nat gebied met weinig draagkracht. Ben er toch heen gegaan op voorwaarde dat ik minimaal 90 cm drooglegging zou krijgen en dit maaiveld daling zou volgen. Nu 20 jaar verder heb ik lang overal geen 90 cm droog legging en willen jullie het peil ook nog verhogen dit is tegen alle afspraken in .Op de inspraakavond is ook gezegd dat het veenpakket niet groter is dan 80 cm en er niks zou veranderen.</p> <p>Ben zeer verontwaardigt over deze plannen de ruilverkaveling is nog maar een paar jaar afgerond en iedereen is toen ingemeten en nu willen jullie het al weer veranderen”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het beleid van waterschap en provincie verandert naar aanleiding van maatschappelijke ontwikkelingen. Daardoor worden nu andere afwegingen gemaakt voor het waterbeheer in het veenweidegebied dan ten tijde van de ruilverkaveling. In de provinciale veenweidevisie kiest de provincie voor behoud van landbouw in het veenweidegebied maar nu leggen ook andere belangen meer gewicht in de schaal zoals dat van infrastructuur en natuur. Er is besloten om maaiveld daling in het veenweidegebied zoveel mogelijk te vertragen en daarvoor onder andere de gemiddelde drooglegging voor landbouw te beperken tot maximaal 90 cm in alle peilgebieden met veengronden. Veengronden zijn in de veenweidevisie gedefinieerd als gronden met minimaal 40 cm veen in de bovenste 80 cm. Dit wijkt inderdaad af van de 80 cm die op de informatieavond begin januari 2015 is genoemd.</p> <p>Er zijn meer verschillen tussen de veenweidevisie en het watergebiedsplan. Die verschillen worden toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota, onder punt g. Omdat de veenweidevisie leidend is hebben wij besloten om in het watergebiedsplan alle peilgebieden met een te grote drooglegging te laten vervallen.</p> <p>Wat de veenweidevisie betekent voor peilgebied 64 staat op de volgende kaart op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied.</p> <p>De precieze en definitieve peilaanpassingen voor zowel de veenweidevisie als het watergebiedsplan bepalen we in het gebiedsproject voor de Groote veenpolder dat wij dit jaar zijn gestart. In mei en juni worden daarvoor als eerste stap alle grondeigenaren uitgenodigd voor een gesprek waarin we de huidige situatie willen vaststellen (wat is precies de drooglegging, welke percelen zijn te nat en te droog) en bespreken wat de te verwachten gevolgen zijn van de peilaanpassingen van de veenweidevisie zowel voor het landbouwkundig gebruik als voor vertraging van maaiveld daling.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke wijzigingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.

14	LTO Noord
	WFN1600508
a	Inspraakreactie
	“1.1 In het ontwerpplan wordt gesproken over'(te) grote drooglegging'. In het plan wordt daarbij aangegeven dat dit vaak niet als een knelpunt wordt ervaren door de betreffende landeigenaar/ gebruiker. We verzoeken u daarom, alleen daar waar dit knelpunt opgelost moet worden, dit in goed overleg met de betreffende agrariër te doen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het is onze bedoeling om dit in goed overleg te doen. We willen u er op wijzen dat een te grote drooglegging in combinatie met een veenbodem een knelpunt is omdat het veenoxidatie en de bijbehorende maaiveldaling onnodig versnelt. Het is een uitvloeisel van de veenweidevisie om in deze gebieden de drooglegging te beperken tot maximaal 90 cm.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“1.2 In 6 peilvlakken (tabel 7 op pagina 26) wordt het maaiveldcriterium van de Graslandnorm aangepast van 5% naar 10% of 15%. LTO Noord begrijpt dat uit te voeren ingrepen kostenefficiënt moeten zijn. Om het risico eenzijdig bij de grondeigenaar neer te leggen vinden we echter niet terecht. We pleiten daarom (voor deze gebieden) voor extra coulance en snelheid bij de vergoeding van schade door wateroverlast. Ook zijn we erg benieuwd wat <i>"Berekende wateroverlast wordt niet herkend door de beheerder"</i> betekent. Heeft deze instantie/ persoon invloed op de (potentiële) vaststelling en uitbetaling van schade door wateroverlast?”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het gaat in alle gevallen om grasland dat tijdelijk inundeert bij veel neerslag. Zoals genoemd in het watergebiedsplan zijn aanvullende maatregelen zoals het vergraven van grasland tot waterberging, niet kosteneffectief. Het verlies aan landbouwgrond weegt niet op tegen de schade die daarmee wordt voorkomen. Ook door de grondeigenaren is dit een aantal maal aangegeven. Men prefereert wateroverlast boven verlies van landbouwareaal. Ook is het te verwachten dat men weet dat de lagere gronden gevoeliger zijn voor inundatie en dat dit tot uiting komt in de grondprijs. Wij zien daarom geen reden om de schade door wateroverlast te vergoeden.
	Met <i>Berekende wateroverlast wordt niet herkend door de beheerder</i> willen wij aangeven dat nader onderzoek nodig is om de oorzaak en omvang van de wateroverlast te bepalen. Dit doen wij na vaststelling van het watergebiedsplan en leidt mogelijk tot aanpassing van de gebiedsnorm.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
c	Inspraakreactie
	“1.3 Voor de schoonwateropgave adviseren we ook om gebruik maken van de kennis en aanpak van Deltaplan Agrarisch Water (DAW). DAW is een samenwerking van het Wetterskip, de Provincie Fryslân en LTO Nederland en heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de wateropgaven in agrarische gebieden. Hiermee is al veel ervaring opgedaan bij de pilot in Appelscha.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We nemen uw suggestie ter harte bij de verdere uitwerking (bepalen van maatregelen) van het watergebiedsplan.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
d	Inspraakreactie

	<p>“1.4 Ten behoeve van het vasthouden, bergen en afvoeren van water voor het Friese watersysteem, wordt op pagina 28 voorgesteld om over vele kilometers de (te kleine) watergangen te verbreden. Deze maatregel gaat ten koste van vele hectares landbouwgrond. Deze grond is vaak noodzakelijk voor bijvoorbeeld grasopbrengst en de steeds strenger wordende regels omtrent de mestafzet. We verzoeken u dan ook om deze maatregel met terughoudendheid uit te voeren en dit in goed overleg met de boeren te doen. Daarbij vragen we u andere maatregelen ook in ogenschouw te nemen. Daarbij zijn we van mening dat, na het verbreden van de watergangen, het zomeronderhoud niet per definitie gestaakt kan worden. Er zijn namelijk altijd sloten die in een droge periode dichtgroeien. Ook via de aanvoersloten vindt veel wiergroei plaats door de inlaat van voedselrijk water. Voor een goede aan- en afvoer van water blijft zomeronderhoud noodzakelijk.”</p>
	<p>Reactie Wetterskip Fryslân</p>
	<p>Het is onze bedoeling om dit in goed overleg te doen en hiervoor zo mogelijk instrumenten als ‘kavelruil voor groei’ in te zetten. Ziet u ook paragraaf 1.3 en 6.2 van het plan. Wij zijn het met u eens dat zomeronderhoud niet automatisch kan vervallen door watergangen te verbreden. Door de verbreding kunnen we in elk geval bij het onderhoud een strook waterplanten laten staan.</p>
	<p>Aanpassingen van het watergebiedsplan</p>
	<p>Geen aanpassingen</p>
e	<p>Inspraakreactie</p>
	<p>“1.5 Het samenvoegen van peilvlakken wordt door veel agrariërs in het gebied als een bedreiging ervaren, mede omdat het kan leiden tot het stijgen van het waterpeil (zie ook beantwoording in bijlage 5). Kleine peilvlakken en maatwerk worden als een verworven recht ervaren. Omdat een groot deel van het gebied ook al te maken krijgt met maatregelen uit de veenweidevisie, verzoeken we u om zeer terughoudend te werk te gaan bij het samenvoegen van deze gebieden. Wij zijn van mening dat juist de kleine peilvlakken passen binnen de maatwerkbenadering die de veenweidevisie voorstelt.”</p>
	<p>Reactie Wetterskip Fryslân</p>
	<p>Dit kan inderdaad een dilemma zijn waarvoor geen algemene oplossing te geven is. Van geval tot geval zullen wij de afweging moeten maken tussen de verschillende doelen. Wij willen dit doen met de belanghebbende grondeigenaren en -gebruikers in gebiedsprojecten waarin we de opgaven van het watergebiedsplan en de veenweidevisie uitwerken tot maatregelen.</p>
	<p>Aanpassingen van het watergebiedsplan</p>
	<p>Geen aanpassingen</p>
f	<p>Inspraakreactie</p>
	<p>“1.6 In het gebied rond de Rottige Meenthe zijn er veel zorgen over de (uitvoering van de) veenweidevisie. Voornamelijk omdat er tijdens de bijeenkomsten van de klankbordgroep steeds is gezegd dat de veenweidevisie, gezien de dunne veenlaag, geen grote gevolgen zou hebben voor het gebied rondom de Rottige Meenthe. Tijdens het vaststellen van de veenweidevisie begin 2015 is via moties dit gebied toch toegevoegd als kwetsbaar gebied. De klankbordgroep en agrariërs in het gebied zijn nog steeds in de veronderstelling dat er geen ingrijpende maatregelen nodig zijn in dit gebied. We uiten graag onze zorgen over deze gang van zaken en het feit dat er zonder inspraak extra gebieden (met bijbehorende maatregelen) worden toegevoegd. We verzoeken het waterschap terughoudend te werk te gaan bij het uitvoeren van bijbehorende maatregelen en hierbij veel aandacht te besteden aan communicatie met betrokkenen.”</p>
	<p>Reactie Wetterskip Fryslân</p>
	<p>Dank u dat u ons hierop wijst. Voor het uitwerken van de opgaven voor dit gebied (niet alleen de veenweidevisie maar ook het Natura 2000 beheerplan voor de Rottige Meente en het complexe watersysteem van de Grote veenpolder) is het de bedoeling om zoveel mogelijk aan te sluiten bij initiatieven uit het gebied en de plannen te ontwikkelen met de</p>

	belanghebbenden. Ziet u ook de aandachtspunten bij de projecten voor de Grote veenpolder (paragraaf 6.14) en de Rottige Meenthe (paragraaf 6.15).
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
g	Inspraakreactie
	“1.7 Functiebediening is een probleem dat zich op meerdere plaatsen voordoet. Daar waar landbouw en natuur tegen elkaar aan liggen, is goed peilbeheer niet mogelijk. Op pagina 36 geeft u aan dat er voor het oplossen van deze knelpunten eerst een beleidskeuze gemaakt moet worden. LTO Noord wordt hierbij graag betrokken. Het moge duidelijk zijn dat verdere vernatting van landbouwgrond niet onze voorkeur heeft. Door de uitvoer van de veenweidevisie wordt de landbouw al geconfronteerd met sterke vernatting van percelen. Een (extra) peilverhoging zal in veel gevallen leiden tot onwerkbaar situaties op het land.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	De uitgangspunten voor peilwijzigingen in het kader van de veenweidevisie worden momenteel opgesteld als onderdeel van het uitvoeringsprogramma veenweidevisie dat wordt aangestuurd door een programmateam bestaande uit vertegenwoordigers van landbouw, natuur en milieu, provincie en waterschap. De uitgangspunten worden afgestemd met een klankbordgroep waarin natuur en milieu, landbouw, gemeenten en provincie zijn vertegenwoordigd. De notitie wordt vastgesteld volgens de inspraakverordening van het waterschap. Tijdens deze procedure kunnen belanghebbenden hun zienswijze indienen. Na de inspraakprocedure vindt vaststelling plaats door het algemeen bestuur.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
h	Inspraakreactie
	“1.8 In het watergebiedsplan worden enkele kostbare en potentieel ingrijpende maatregelen voorgesteld. Dit leidt hier en daar tot onrust en ongemak bij boeren in het gebied. Het ontbreken van een financiële onderbouwing is hier mede de oorzaak van. Het zou goed zijn om bij de voorgestelde maatregelen, zoals het verbreden van watergangen, duidelijker wordt gemaakt wat de (financiële) mogelijkheden en randvoorwaarden zijn. Ook het vernatting van gebieden, mede door het vergroten van de peilvlakken, zal naar volgens ons leiden tot schade. We verzoeken u om duidelijk te formuleren hoe en wanneer boeren voor compensatie in aanmerking komen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het gebrek aan duidelijkheid over de gevolgen van het watergebiedsplan is inherent aan de aard van het plan. Het is een plan op hoofdlijnen waarin alleen knelpunten en kansen voor verbeteringen zijn vastgelegd en geen concrete maatregelen. Die worden na vaststelling van het plan bepaald en uitgewerkt, zoveel mogelijk in goed overleg met de belanghebbende grondeigenaren en –gebruikers. Voor deze uitwerking nemen wij uw advies ter harte en zullen dan zo goed mogelijk duidelijk maken wat de financiële randvoorwaarden zijn.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Aandachtspunt opnemen in paragraaf 6.2 van het watergebiedsplan.

15	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600347
a	Inspraakreactie
	"1) Rondebroek (Reest-Wieden), NOP trekt aan grondwater ipv De Grote Veenpolder."
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Waarschijnlijk is beide het geval en beïnvloeden zowel de Noordoostpolder als de Grote veenpolder de grondwaterstanden in de polder Bedijkte Rondebroek van waterschap Reest en Wieden. (Per 1 januari 2016 is Reest en Wieden gefuseerd met het waterschap Groot Salland in Overijssel. Het nieuwe waterschap heet Drents Overijsselse Delta.) Voor de verdere uitwerking van het watergebiedsplan voor dit gebied houden wij er rekening mee dat maatregelen ook effect kunnen hebben buiten het beheersgebied van Wetterskip Fryslân.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	"2) Houten fundering = achterstallig onderhoud. (subsidie?)"
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Houten fundering wordt niet als achterstallig onderhoud beschouwd.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
c	Inspraakreactie
	"3) Natuurvriendelijke oever kost land, terwijl land zeer bepalend is voor het te houden stuks vee.(hoe gaan jullie hier mee om)"
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We zijn ons er van bewust dat verbreding van watergangen schaarse (landbouw)grond kan kosten. Het is onze bedoeling om dit zoveel mogelijk in goed overleg met de grondeigenaren aan te pakken en hiervoor instrumenten zoals 'kavelruil voor groei' in te zetten zodat ook de verkaveling wordt verbeterd. Ziet u verder ook paragraaf 1.3 en 6.2 van het plan.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
d	Inspraakreactie
	"4) Zomerpeil zie ik absoluut niet zitten om de matige schouwbeleid en de voorspelde grotere neerslagen."
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Voor hogere zomerpeilen is nu de provinciale veenweidevisie leidend. Het is de bedoeling om hogere zomerpeilen alleen toe te passen in veengronden met een kleidek en niet op pure veengronden. Dit vanwege de draagkracht. Doel van de hogere zomerpeilen is de maaiveldddaling door veenoxidatie zoveel mogelijk te vertragen zodat we de kosten van de gevolgen van de maaiveldddaling niet in één keer hoeven te betalen. Na vaststelling van het watergebiedsplan werken we de hogere zomerpeilen verder uit voor de peilgebieden die daarvoor in aanmerking komen volgens de veenweidevisie. We gaan na wat de gevolgen zijn van een hoger zomerpeil voor het landbouwkundig gebruik en de waterberging en hoe we met die gevolgen om kunnen en willen gaan. Dit willen we doen in goed overleg met u en de andere belanghebbenden. Mochten we het desondanks toch niet met elkaar eens worden, dan kunt u bezwaar en beroep maken tegen het uiteindelijk besluit van het waterschap.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
e	Inspraakreactie

	<p>“5) De RVK is net voorbij, zijn net begonnen met betalen RVK-rente en moet nu alweer aangepast worden, vind ik vreemd.</p> <p>Met de RVK is ons beloofd, een goede ontwatering, een goede verkaveling, de Rottige Meenthe zal geen belemmering geven aan de omliggende landbouw. Als je vroeg om een schriftelijke bevestiging werd er gezegd beloofd is beloofd, we zijn toch volwassenen onder elkaar.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het beleid van waterschap en provincie verandert naar aanleiding van maatschappelijke ontwikkelingen. Er wordt nu anders tegen het waterbeheer aangekeken dan ten tijde van de ruilverkaveling. In de provinciale veenweidevisie kiest de provincie voor behoud van landbouw in het veenweidegebied maar nu leggen ook andere belangen meer gewicht in de schaal zoals die van infrastructuur en natuur. Er is besloten om maaiveld daling in het veenweidegebied zoveel mogelijk te vertragen en daarvoor onder andere de gemiddelde drooglegging voor landbouw te beperken tot maximaal 90 cm in alle peilgebieden met veengronden. Zoals gezegd willen we hieraan invulling geven samen met u en de andere belanghebbenden zodat we zo goed mogelijk tegemoet komen aan zowel uw belangen als aan het maatschappelijk belang.</p> <p>In de spelregels voor de uitvoering van de veenweidevisie zullen wij opnemen hoe we omgaan met ruilverkavelingsrente.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
f	Inspraakreactie
	<p>“6) Gebied 119, peilverhoging of gemaal weg, dit is voor mijn bedrijf als een strop om de nek. De ontwatering is nu goed en dat wil ik graag behouden om een fatsoenlijke snee brood te kunnen verdienen. In gebied 117 is de ontwatering matig tot slecht en dat geeft een stuk slechtere landbouwkundige gebruik(later op, eerder af, meer structuurschade). 10 a 20 cm verschil in ontwatering geeft bij ons een groot verschil in gebruik.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het watergebiedsplan is geen besluit van het waterschap om onderbemalingen op te heffen of om waterpeilen aan te passen. Dat kan alleen met projectplannen en peilbesluiten waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.</p> <p>Het watergebiedsplan is in feite een verkenning van knelpunten en kansen voor verbeteringen waarvoor na vaststelling van het plan, de maatregelen worden bepaald en uitgewerkt. Wij doen dit zoveel mogelijk met de belanghebbende grondeigenaren en – gebruikers. De Grote veenpolder is een complex watersysteem dat grenst aan de Rottige Meente. Het is onze bedoeling om voor dit gebied een integraal plan voor het waterbeheer te maken dat zoveel mogelijk recht doet aan het bestaande grondgebruik en dat rekening houdt met de maaiveld daling door veenoxidatie. Beleid van het waterschap is dat particuliere onderbemalingen kleiner dan 30 ha particulier eigendom kunnen blijven. Voor de ontwatering van dergelijke onderbemalingen gelden ook de uitgangspunten van de veenweidevisie met onder andere een maximale gemiddelde drooglegging van 90 cm.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
g	Inspraakreactie
	“7) Gebied 117 bij Steenbeek op ontwatering zou mooi zijn.”
	Reactie Wetterskip Fryslân

U heeft u uw reactie op 2 maart 2016 telefonisch toegelicht. Gebied 117 is het – 2,80 m peilgebied op bijgaand kaartje. De ontwatering van dit gebied is slecht en u stelt voor dit te verbeteren door het gebied te ontwateren op het – 3,05 m peilgebied dat een eigen onderbemaling heeft. Wij nemen dit op als knelpunt in het watergebiedsplan en gaan bij de verdere uitwerking samen met u na wat de mogelijkheden voor dit knelpunt zijn. In het individuele gesprek op 17 april 2018 heeft u hieraan toegevoegd dat de bemaling mogelijk kan worden verplaatst naar een locatie aan de Gracht.

Aanpassingen van het watergebiedsplan

Als knelpunt toevoegen aan het watergebiedsplan

h Inspraakreactie

“8)Waterschap wou grote peilvakken, als de ontwatering in het gebied te groot is en peil gaat omhoog en jij hebt het laagste land ben je mooi de klos.”

Reactie Wetterskip Fryslân

Dit kan inderdaad een lastig punt zijn. Voor elk peilgebied moeten we daarvoor een goede afweging maken en voorkomen dat één belang onevenredig wordt benadeeld. We doen dit zoveel mogelijk in goed overleg met de grondeigenaren- en gebruikers. Mochten we het desondanks toch niet met elkaar eens worden, dan kunt u bezwaar en beroep maken tegen het uiteindelijk besluit van het waterschap.

Aanpassingen van het watergebiedsplan

Geen aanpassingen

i Inspraakreactie

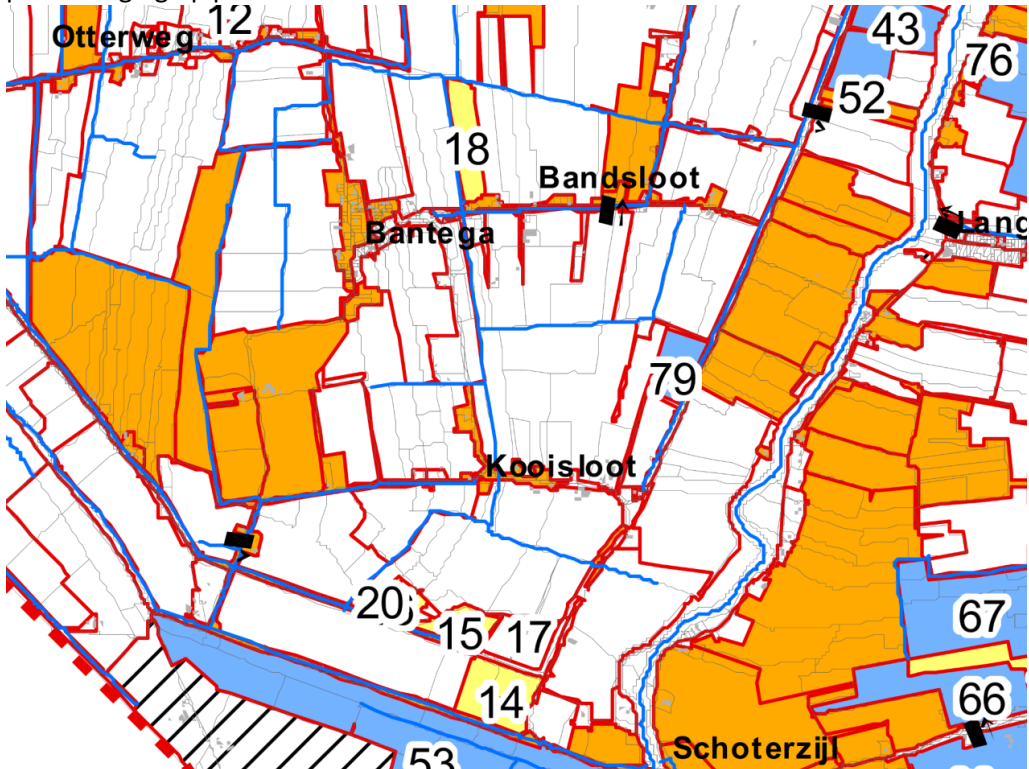
“9)Vind jammer dat we altijd ten strijde moeten want het veen teert altijd in of we moeten het onder water zetten.”

Reactie Wetterskip Fryslân

In de veenweidevisie kiest de provincie voor behoud van de landbouw in het veenweidegebied. De provincie accepteert daarmee dat het veen op den duur verdwijnt. Om de kosten door de maaiveld daling te spreiden, wil de provincie de daling geleidelijk laten verlopen met maatregelen zoals de genoemde beperking van de gemiddelde landbouwdrooglegging tot maximaal 90 cm.

Aanpassingen van het watergebiedsplan

	Geen aanpassingen
--	-------------------

16	Bantega Veenpolder van Echten
	WFN1600391
a	Inspraakreactie
	<p>“Pag 55 gewenst pijlbeheer: perceel 79 wordt aangemerkt als te droog. Zienswijze: aan beide zijde is een hoogwater circuit het grootste deel van het perceel bestaat uit zand en is niet gevoelig voor inklinking, Juist dit perceel biedt in natte periodes de mogelijkheid tot weiden. Links van perceel 79 (achter de boerderij) het voorste deel wordt aan een zijde begrensd door een hoogwatercircuit. Dit perceel is voor grondbewerking te nat verwacht wordt dat met de peilverhoging op perceel 79 dezelfde situatie ontstaat.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het watergebiedsplan is geen besluit van het waterschap om slootpeilen aan te passen. Het watergebiedsplan signaleert alleen knelpunten en kansen voor verbeteringen waarvoor na vaststelling van het plan, de maatregelen en slootpeilen worden bepaald en uitgewerkt. Daarna stelt ons bestuur de nieuwe slootpeilen vast met een peilbesluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.</p> <p>Volgens onze gegevens bestaat de bodem van peilgebied 79 uit meer dan een meter veen en is de gemiddelde drooglegging groter dan 90 cm, groter dan noodzakelijk voor landbouwkundig gebruik waardoor het maaiveld onnodig snel daalt. Om dit te vertragen denken wij aan een hoger slootpeil. Of dit inderdaad een effectieve maatregel is waarbij ook landbouw mogelijk blijft, gaan we na na vaststelling van het watergebiedsplan. Het eerste om dan te doen is met u te bepalen wat de huidige situatie is want het verschil tussen uw kennis over het peilgebied en onze gegevens is wel erg groot. Verder is de afwatering van het peilgebied een aandachtspunt. Volgens onze beheerder is die gevoelig doordat die via twee buizen en stuw verloopt. Wanneer wij in de Veenpolder van Echten met de uitwerking van het watergebiedsplan beginnen is nog niet gepland.</p> <p>Hiernaast informeren wij u dat alle ‘te droge peilgebieden’ vervallen op de kaart en tabel in bijlage 2. De veenweidevisie is leidend voor deze gebieden. Dit wordt toegelicht op de laatste</p>

	pagina van deze antwoordnota onder punt g. Dit verandert niets aan de beoordeling van de drooglegging van peilgebied 79; die blijft te groot.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Zie punt g van de ambtelijke wijzigingen op de laatste pagina van deze antwoordnota.
b	Inspraakreactie
	“Afgelopen jaar last van overloop van water vanuit de hoofdvaart op het weiland oorzaak onvoldoende doorstroming door te laat hekkelen (teveel begroeiing in de vaart) m.a.g. opbrengst derving door verrot gras tevens uitgestelde oogst.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit is ook de ervaring van de rayonbeheerder. Het onderhoud wordt aangepast.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

17	Echtenerbrug Veenpolder van Echten
	WFN1600278
a	Inspraakreactie
	“Dit bezwaar gaat over 133/watergangen/mogelijk te kleine watergang/zomeronderhoud nodig, vaart langs Koopmansweg in de Veenpolder van Echten. In het watergebiedsplan wordt aangegeven dat deze watergang te smal is. Wij als betreffende veehouders hebben nog nooit langdurige waterstanden meegemaakt. Dat deze vaart dan te weinig buffer heeft wil er bij ons niet in. Wij zijn er op tegen dat deze vaart wordt aangepast aan de kant van de veehouders, dat kan ook op de andere kant omdat de berm daarvoor breed genoeg is. Land is schaars en uitermate nodig bij de huidige bedrijfsvoering. Tijdens de ruilverkaveling zijn nieuwe dammen aangelegd + drainage. Wij zouden willen zien dat dit plan van de kaart verdwijnt of aangepast zoals hierboven wordt aangegeven, namelijk de bermzijde.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het knelpunt is de waterkwaliteit en niet te weinig buffer. Voor een goede waterkwaliteit moet bij het onderhoud een strook waterplanten blijven staan. Dit kan nu niet omdat dit de wateraanvoer te veel belemmert. Verbreden van de watergang is dan de voor de hand liggende oplossing maar misschien zijn er voor deze locatie ook andere oplossingen. In het gebiedsproject dat volgt op het watergebiedsplan bespreken we dit met de belanghebbenden. Uw voorstel om de watergang aan de kant van de weg te verbreden door een stuk van de berm te vergraven, is al opgenomen in het plan. Ziet u paragraaf 6.10.1.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

18	Delfstrahuizen, Polder van Delfstrahuizen
	WFN1600007
a	Inspraakreactie
	“Ons bedrijf ligt in de veenpolder Delfstrahuizen, Een aantal percelen van ons liggen in tegen het Tjeukemeer aan en hebben van jullie de kleur oranje gekregen als zijnde functie conflict. Voor optimaal landbouwkundig gebruik is het waterpeil te hoog, maar er is volgens ons nog een slag te maken met beter peilbeheer, nu is vaak zo, als het waterpeil te laag is wordt er een inlaat opengezet en die wordt pas weer dicht gezet als het water veel te hoog staat. Ook bij clusterbuien in de zomer stromen de inlaten vrolijk door. Kunnen met nieuwe technieken die inlaten ook van afstand bediend worden?”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit probleem is bij ons bekend maar we hebben er vooralsnog geen goede oplossing voor. Automatiseren van de inlaat is duur en gezien de omvang van het probleem niet te verantwoorden. Er zijn mechanische alternatieven die goedkoper zijn maar daarmee hebben we slechte ervaringen door de gevoeligheid voor storingen. Wij stellen voor om in het gebiedsproject dat volgt op het watergebiedsplan te bespreken of er andere oplossingen zijn.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“Verder knelpunt 110, De sloot vanaf het Tjeukmeer tot de Marwei is al verbreed met vorige project kadeherstel. Langs de trekkersweg is maar vanaf 1 kant te hekkelen, Dit wordt lastig als jullie die sloot willen verbreden, er moet dan een grotere kraan worden ingezet welke duurder is.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We corrigeren dit op de knelpuntenkaart. De oranje bruine watergangen op onderstaande kaart moeten nog te intensief worden onderhouden: bij het onderhoud kan geen strook waterplanten blijven staan. In het gebiedsproject dat volgt op het watergebiedsplan willen met de belanghebbenden bespreken hoe we dit kunnen verbeteren. De sloten verbreden kan een oplossing zijn maar we staan ook open voor andere oplossingen. De sloten zijn overigens niet aangewezen voor de KRW (Kaderrichtlijn Water) waardoor de noodzaak voor ons om het onderhoud aan te passen minder groot is en wij de bestaande situatie zullen accepteren als er geen draagvlak voor maatregelen is.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Knelpuntenkaart als volgt aanpassen.

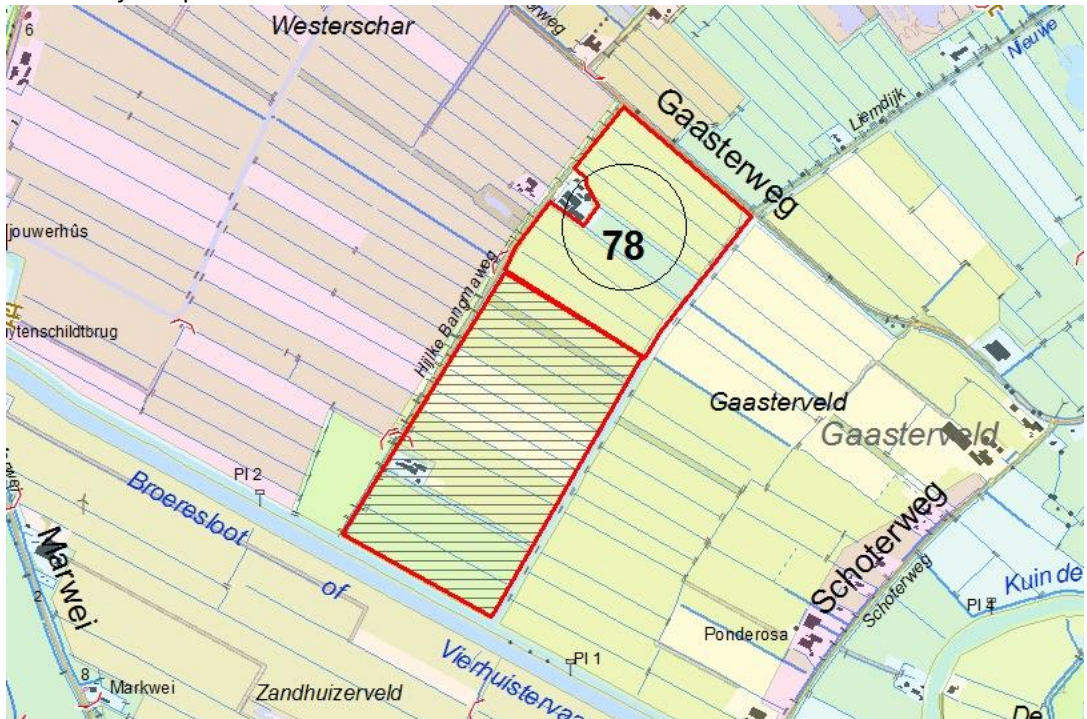
19	Bantega Veenpolder van Echten
	WFN1600572
a	Inspraakreactie
	“Graag wil ik reageren op het ontwerp watergebiedsplan Zuidelijke veenpolders, vanwege de invloed ervan op ons melkveebedrijf gevestigd in de Veenpolder van Echten. Allereerst wil ik opmerken dat de ontwerpnotitie erg onoverzichtelijk is en geen duidelijkheid geeft welke in maatregelen waar precies plaats gaan vinden.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het klopt dat in het watergebiedsplan geen concrete maatregelen staan en ‘plan’ is eigenlijk geen goede naam. Er staan alleen knelpunten en kansen voor verbeteringen in. De maatregelen bepalen we na vaststelling van het watergebiedsplan in kleinere gebieden samen met de grondeigenaren en –gebruikers.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“Vanwege kosten besparing, is de doelstelling van het waterschap enkel in het najaar sloot onderhoud uit te voeren. Dit is onwenselijk rekening houdend met het veranderende klimaat, wordt de kans op onverwacht veel neerslag in korte tijd groter. Daarvoor dient het onderhoud van afvoerkanalen zo te worden uitgevoerd, dat een forse bui binnen een redelijke termijn (1 à 2 dagen) kan worden afgevoerd. Als het nodig is, moet voor belangrijke stroomkanalen het onderhoudsvoorschrift worden aangepast zodat de gehele breedte van het kanaal kan worden schoon gemaakt in plaats van enkel de linker of rechter kant en dat plantengroei in het water dieper kan worden afgemaaid. Het inleveren van dure landbouwgrond, voor het verbreden van kanalen of aanleggen van natuurvriendelijke oevers zullen wij niet tolereren. Niet op de huiskavel en ook niet op de veldkavels.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We willen het onderhoud aanpassen om de waterkwaliteit te verbeteren. Waterplanten zijn goed voor de waterkwaliteit maar belemmeren de waterafvoer die voorop staat. Verbreden van de watergang is dan de voor de hand liggende oplossing maar misschien zijn er voor deze locatie ook andere oplossingen. In het gebiedsproject dat volgt op het watergebiedsplan bespreken we dit met de belanghebbenden. We zijn ons er van bewust dat grond nodig is voor verbreding. De mogelijkheden voor verbreding willen we in goed overleg met de grondeigenaren bepalen en daar zo mogelijk het instrument ‘kavelruil voor groei’ voor inzetten zodat ook de verkaveling verbetert.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
c	Inspraakreactie
	“Over het aanpassen van het peil aan de bandsloot en het verplaatsen van de aanwezige stuw heb ik geen bevredigend antwoord gekregen (punt 8 bijlage 6). Ik zou graag in het plan terug willen lezen dat het peil ter plaatse 30 cm gaat zakken. Wij kunnen op de kopakker van dit perceel met een kleine bui al niet meer uit de voeten, het water loopt vanuit de sloot de greppels in.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Als de stuw wordt verplaatst gaat het peil met 60 cm naar beneden. Dat kan niet zonder goed te kijken naar de gevolgen voor de weg en de woningen. Een dergelijk onderzoek past niet binnen het watergebiedsplan omdat het daarvoor veel te gedetailleerd is. U kunt hiervoor een watervergunning aanvragen via ‘Vergunning aanvragen of melding doen’ op www.wetterskipfryslan.nl .
	Aanpassingen van het watergebiedsplan

	Geen aanpassingen
d	Inspraakreactie
	<p>“Opmerking hoofdstuk 6.4.2 Projectgebied 10-a Welke functie wordt bediend. Onder andere de Rottige Meente en Brandemeer zijn in het verleden (tijdens de ruilverkaveling) aangelegd om de natuur optimaal te kunnen bedienen, dit heeft heel veel gekost. Wanneer nu o.a. in de Veenpolder van Echten functie conflicten ontstaan tussen landbouw en natuur, hoort de landbouw voorrang te krijgen boven natuurbehoud, wanneer er sprake is van een peilconflict. Ik krijg de indruk dat het plan er vooral op is gericht om via een omweg, minder zomer onderhoud, bredere kanalen en natuurvriendelijke oevers te rechtvaardigen. Volgens ons is het waterschap er in eerste instantie en van oudsher om de waterhuishouding te reguleren. Logisch dat hierbij ook oog voor de natuur moet zijn, maar het mag niet ten koste van de financiële positie van de landbouw gaan.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het is onze taak om voor het waterbeheer rekening te houden met alle belangen en als dat nodig is een goede, evenwichtige afweging te maken tussen die belangen. Landbouw legt daarbij in principe niet meer of minder gewicht in de schaal dan andere belangen. We maken de afweging zoveel mogelijk in goed overleg met de belanghebbenden. Ons bestuur waarin alle belangen zijn vertegenwoordigd, maakt uiteindelijk de keuze waar tegen u bezwaar en beroep kunt instellen.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

20	Echten Veenpolder van Echten
	WFN1600184
a	Inspraakreactie
	<p>“Het is genoegzaam bij uw organisatie bekend dat wij veel problemen hebben met het hoge peil in de Middenvaart. In de loop der jaren heeft u een overloop geplaatst om de overlast van het hoge water te beperken. Tevens heeft u een kleidijk bij ons aangelegd. Ik verwijs naar de vele correspondentie en gesprekken .</p> <p>Op 7 december 2015 heeft u het recente uitdiepen van de Middenvaart gecontroleerd d.m.v. peilen. Desgevraagd vernam ik van uw medewerker dat het peil 1.33 was ,dus 7 cms te hoog t.a.v. het winterpeil 140. Ik heb toen maar eens onder de vloer gekeken en het stond geheel onder water. Ik heb toen telefonisch contact opgenomen met de heer P. Bosma die e.e.a. ook heeft geconstateerd. De heer Bosma heeft toen het peil verlaagd. Geleidelijk is het water gedaald en ook onder de vloer was er geen water meer(nog wel vochtig). Op 31 december d.a.v.(kan ook 30 december zijn) heb ik de heer Bosma telefonisch hiervan in kennis gesteld en die het verder zou bespreken .Tot nog toe is er geen water onder de vloer.</p> <p>T.z.t. verneem ik gaarne welke stappen u neemt om het peil van de Middenvaart aan te passen zodat wij “droge voeten” houden.</p> <p>Sinds ca 10 januari j.l. heb ik geconstateerd dat het water langzamerhand weer tot het oude hoge peil is gestegen met alle gevolgen vandien .Het grondwater is ook weer ca 20 cms gestegen en dit heeft ook consequenties. Zoveen onder de vloer gekeken(10.45 uur) en de vloer staat weer onder water en dat is ook weer niet zo gezond. Gaarne verzoek ik u deze notitie met mijn vorige bericht “mee te nemen’.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Volgens het peilbesluit is het zomerpeil van de Middenvaart NAP -1,30 m en het winterpeil NAP -1,40 m. In de praktijk hanteren wij zoveel mogelijk het winterpeil om overlast bij u te voorkomen. Bij de revisie van het peilbesluit die volgt op de vaststelling van het watergebiedsplan, kijken wij of het winterpeil als jaarrond peil is te formaliseren. Bij alle peilen moet u rekening houden met een minimale afwijking van plus of min 5 cm.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

21	Spanga Grote veenpolder
	WFN1600685
a	Inspraakreactie
	“Ik heb landbouwgrond bij de Gracht 115, Spanga, dat wordt bemalen met een onderbemaling. Als door het watergebiedsplan mijn land op het waterpeil van de Gracht komt door het opheffen van de onderbemaling, wordt het te nat om nog te kunnen boeren.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het watergebiedsplan is geen besluit van het waterschap om onderbemalingen op te heffen of om waterpeilen aan te passen. Dat kan alleen met projectplannen en peilbesluiten waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Het watergebiedsplan is in feite alleen een verkenning van knelpunten en kansen voor verbeteringen en ‘plan’ is eigenlijk een ongelukkig gekozen naam omdat dat de verwachting wekt dat er al concrete maatregelen in staan. Zo ver is het nog niet. Na vaststelling van het watergebiedsplan bepalen we de maatregelen per deelgebied met een gebiedsproject voor elk deelgebied. Het gebiedsproject voor de Grootte veenpolder start dit jaar. U kunt daarvoor een uitnodiging verwachten. Het is onze bedoeling om voor dit gebied een integraal plan voor het waterbeheer te maken dat zoveel mogelijk recht doet aan het bestaande grondgebruik en dat rekening houdt met de maaiveld daling door veenoxidatie.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

22	Amsterdam Veenpolder van Echten
	WFN1504998
a	Inspraakreactie
	“De beperkte mate waarin bewoners en hun belangen zijn betrokken bij het opstellen van het watergebiedsplan. Dit in tegenstelling tot de Veenweidevisie.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit is een bewuste keuze van het waterschap. Het watergebiedsplan is in feite een plan waarin de knelpunten en kansen voor verbeteringen worden bepaald voor het waterbeheer voor landbouw en natuur. Na vaststelling van het plan worden in deelgebieden de maatregelen bepaald en uitgewerkt. Op dat moment worden ook de bewoners betrokken.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“De keuze om de effectiviteit van hoogwatercircuits niet te beoordelen in het watergebiedsplan.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	We zijn het met u eens dat de effectiviteit van hoogwatercircuits moet worden beoordeeld om een goede afweging te kunnen maken over het behoud van deze voorziening. We hebben dit niet in het watergebiedsplan gedaan omdat hiervoor een meer gedetailleerdere analyse nodig is dan dat past bij het schaalniveau van het watergebiedsplan en, omdat de uitgangspunten voor een dergelijke afweging ontbraken. Aan de uitgangspunten wordt gewerkt. In het Uitvoeringsprogramma Feangreidefisy 2018-2019 is hiervoor de volgende pilot opgenomen. <i>In het gebied Heeg-Oudega-Gaastmeer gaan we aan de slag met het aanpassen van hoogwatervoorzieningen. Het doel is om in dit gebied de problematiek van hoogwatervoorzieningen in relatie tot de problematiek van houten funderingen samen met de woningeigenaren goed in beeld te brengen. Het gebied dient als pilot voor overige hoogwatervoorzieningen in het veenweidegebied.</i>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
c	Inspraakreactie
	“Het voorstel om het hoogwatercircuit langs de Gietersevaart in stand te houden of te verbreden waarvoor door de indiener van de zienswijze een plan is gemaakt.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Wij vermelden uw plan als aandachtspunt bij projectgebied 10-b Veenpolder van Echten (paragraaf 6.10.1) zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de verdere uitwerking van het watergebiedsplan voor dit gebied.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Plan van indiener voor Gietersevaart opnemen als aandachtspunt bij projectgebied 10-b Veenpolder van Echten.
d	Inspraakreactie
	“Het pleidooi om bij de beleidskeuzes voor het peilbeheer in het gebied tussen Gietersevaart, Middenfeart, Tjeukemeer en Landmansweg rekening te houden met alle belangen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit zijn we met u eens. Het is onze taak om bij het waterbeheer rekening te houden met alle belangen en een goede afweging te maken tussen deze belangen.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

23	Rotsterhaule
	WFN1600814 mondelinge zienswijze
a	Inspraakreactie
	<p>“Volgens de ontvangen informatie van het waterschap heeft knelpunt 78 van het ontwerp-watergebiedsplan Zuidelijke veenpolders betrekking op het gebied dat op bijgaand kaartje is aangegeven. In het aangrenzende gearceerde gebied speelt het zelfde probleem: te nat voor landbouw ondanks voldoende drooglegging. Ik verzoek u om het gearceerde gebied mee te nemen bij knelpunt 78.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit is akkoord, we nemen dit gebied mee als we met knelpunt 78 aan de slag gaan.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	In bijlage 4 in de beschrijving van knelpunt 78 aangegeven dat dit knelpunt speelt in een groter gebied en verwijzen naar bovenstaand kaartje.

24	Oosterzee Veenpolder van Echten/Polder Oosterzee
	WFN1519887
a	Inspraakreactie
	“Op 15 januari 2015 had ik een vraag bij hoofdstuk 6.10.1 over een hoog zomerpeil in het noordelijk deel van de polder Oosterzee heb ik geen reactie op gehad. Bij reactie nr 2 wordt wel op mijn andere vraag gereageerd. Nu zie ik bij punt 6.11.2 wordt geschreven over kans op een hoog zomerpeil in noordelijke deel polder Oosterzee maar zoals staat in reactie 2 bij mijn vraag dat bij minder dan 80 cm veenlaag een hoog zomerpeil geen nut volgens jullie in het ontwerp gwb.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Onze excuses dat wij uw eerste vraag over het hoofd hebben gezien. Voor hogere zomerpeilen is de provinciale veenweidevisie leidend. Momenteel (februari 2018) worden de regels voor de uitvoering van de veenweidevisie opgesteld. Het is de bedoeling om hogere zomerpeilen alleen toe te passen in veengronden (minimaal 40 cm veen in de bovenste 80 cm) met een kleidek en niet op pure veengronden. Dit vanwege de draagkracht.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

25	Scherpenzeel Grote veenpolder
	WFN1600606
a	Inspraakreactie
	“Even mijn reactie op de plannen peilbesluit. Allereerst ik vind het triest en verbaas me de landbouw heeft al een groot gebied ingelevert aan de rottige gemeente 1300 ha en mag nu nog eens boeten met de veenpolders voor rupsje nooit genoeg door te gaan soppen. voor de natuur 1 Het is een vlut argument om de bodemdaling tegen te gaan door de peilen te verhogen in diepontwatert land dieper als de zandplaat zou nooit worden bemaald al teert alle veen op dus die angst van steeds dieper bemalen geldt voor de veenpolder als onzin.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	De provincie heeft gekozen voor behoud van de landbouw in het veenweidegebied met een ‘zachte landing’ op het zand. Door de drooglegging te beperken tot maximaal 90 cm blijft landbouw mogelijk en wordt de bodemdaling vertraagd. Hierdoor krijgen we de kosten van alle aanpassingen van het watersysteem door bodemdaling niet in één keer.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“Wat echt vreemd is in de optiek van het waterschap is dat het water onder mijn bedrijf rond schoterzijl de noordoostpolder in zou trekken maar de achterburen met allen diepontwatert land trekken het onder de rottige gemeente weg ra ra ra en er wordt in het plan nergens over de leemlaag gesproken die 40 mtr diep zit in deze hoek van friesland dat kan wel eens de hoofdreden zijn dat het nepnatuurgebied nooit nat gehouden worden kan. Maar nee mn diepontwatering collega s doen het.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het effect op de Rottige Meenthe van de lagere landbouwpeilen in de directe omgeving van de Rottige Meenthe en van de nog lagere peilen in de Noordoost polder moet nog worden uitgezocht. Dit doen we in het project ‘Waterhuishouding Rottige Meente’ dat in paragraaf 6.15.1 van het plan staat.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
c	Inspraakreactie
	“Hoge kosten voor de onderbemaling stop dan eerst eens met het energie verspillende rond pompen van water met bulderend geweld wordt er water bij schoterzijl jaar rond ingelaten in de vaart langs de zeedijk om vervolgens via ingewikkelde niet werkende stuwtejes en veel te hoge peilen de gracht in te razen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit is een lang aanvoertraject met hoge waterpeilen dat door de grote afstand lastig te beheren is. Een geringe peilverhoging zorgt al voor overlast. Dit knelpunt valt nu onder knelpunt 121 maar we maken er een apart knelpunt van zodat het niet uit het oog wordt verloren.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Lange aanvoertraject als een apart beheerknelpunt opnemen in het watergebiedsplan.
d	Inspraakreactie
	“Het halfbakken hekkelen en vervolgens watergangen uitdiepen en verbreden waardeloos!!!!”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Waterplanten zijn nodig voor een goede waterkwaliteit maar de watergangen moeten nu soms meerdere malen per jaar volledig geschoond voor een goede waterafvoer. De watergangen zijn te smal om waterplanten te laten staan. Vandaar dat verbreding nodig kan

	zijn maar we staan open voor andere oplossingen.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
e	Inspraakreactie
	“Heipalen gezeur over ouwe krenge van wonings meer dan 70jaar oud palen af dak af muren af wees reeel”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het is onze taak om rekening te houden met alle belangen in het gebied en daar goede en verstandige afwegingen in te maken.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
f	Inspraakreactie
	“Waarom peilbesluit als deze van waterschap zijde kunnen worden herzien.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Waterpeilen kunnen alleen worden aangepast nadat het bestuur van het waterschap een peilbesluit heeft genomen. Dit is een openbare procedure waartegen belanghebbenden bezwaar en beroep kunnen maken.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
g	Inspraakreactie
	“Eerst peilen verhogen dan na wateroverlast watergangen vergroten ??????”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Als we het peil verhogen om veenoxidatie te beperken, vergroot dit inderdaad de kans op wateroverlast omdat er minder water in de watergangen kan worden geborgen. Dit willen we van gebied tot gebied beoordelen en afwegen wat de beste oplossing is. Maatwerk dus.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
h	Inspraakreactie
	“En wat is de optiek van het waterschap over hoogwaterpeilen want rond schoterzijl richting bantega en lemmer is het een gekkenbende sinds de rvk kan niet voller staat kantjeboord met de keerwallen soppende stroken land langs de watergangen walgelijk.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Dit is vergelijkbaar met de situatie die hierboven beschreven is onder punt c. Bij de inlaat staat het water inderdaad kantje boord omdat anders de peilen in Bantega te laag zijn. Dit wordt alleen maar erger door maaiveld daling. Ziet u ook knelpunt 17 en paragraaf 6.10.1 van het watergebiedsplan. Na vaststelling van het plan onderzoeken we of het hoogwatercircuit in Bantega nog wel nodig is.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
i	Inspraakreactie
	“Mijn voorstel is koop de veenpolder landbouw met de provincie uit vergoed de bedrijven of dim met dit uitrookbeleid.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Zie het antwoord op uw eerste reactie. De provincie heeft gekozen voor behoud van de landbouw in het veenweidegebied met een ‘zachte landing’ op het zand.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

26	Polderbelang Lemsterland
	WFN1600605
a	Inspraakreactie
	<p>“Polderbelang Lemsterland heeft bezwaar tegen het feit dat watergangen verbreed dienen te worden: Buitendijkveld 2,3 km, Oosterzee 10,9 km en Veenpolder van Echten 16,6 km. Bij deugdelijk onderhoud voorzien de watergangen in voldoende afvoercapaciteit. Het streven van het Wetterskip om het onderhoud te beperken tot 1 keer per jaar waarbij een deel van de planten in de watergang blijft staan achten wij zeer kwalijk. Dit weegt niet op tegen de consequenties die het heeft voor de betrokken eigenaren.</p> <p>Voor verbreding van de watergangen zal vaak landbouwgrond nodig zijn. Vandaag de dag is landbouwgrond zeer schaars. Naast het kunnen verbouwen van veevoer en plaatsing van dierlijke mest, is grond in de nieuwe (AMvB) wetgeving ook noodzakelijk om dieren te mogen houden. Dit heeft dus een grote negatieve invloed op het inkomen van veehouders. Niet alleen in de nabije toekomst maar ook op de lange termijn.</p> <p>Er is tussen circa 1960 en 1995 al heel veel grond aan dit gebied onttrokken voor natuurontwikkeling. Volgens ons is er al voldoende natuur en natuurlijk beheerd water aanwezig. Wij accepteren niet dat landbouw hier nog meer areaal verliest, doordat kunstmatig gegraven watergangen met als doel waterafvoer worden verbreed om natuur te ontwikkelen.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Tegen het onderhoud van watergangen wordt nu anders aangekeken dan 10 of 20 jaar geleden. Waterplanten zijn onderdeel van een goede waterkwaliteit maar de watergangen moeten nu soms meerdere malen per jaar worden geschoond voor een goede waterafvoer. De watergangen zijn te smal om waterplanten te laten staan en moeten dan worden verbreed. De prioriteit ligt bij de watergangen die voor de KRW zijn aangewezen. We zijn ons er van bewust dat grond nodig is voor verbreding. De mogelijkheden voor verbreding willen we in goed overleg met de grondeigenaren bepalen en zo mogelijk met instrumenten als ‘kavelruil voor groei’. De klankbordgroep van het watergebiedsplan heeft ons ook hierop gewezen. Ziet u daarvoor paragraaf 6.2 van het watergebiedsplan.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“Daarnaast is er een tegenstelling in het watergebiedsplan. In tabel 10 staat niets over KRW doelen in de veenpolder van Echten. In bijlage 4 wordt er gesproken over 0,7 km natuurvriendelijke oever t.b.v. KRW.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	De KRW opgave staat wel in tabel 10 maar inderdaad niet duidelijk. Het gaat om nummer 3, de vaart naar gemaal KGM-B3232. Het nummer van het gemaal blijkt ook niet te kloppen. We passen dit aan in de tabel.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Tabel 10 aanpassen. Aangeven dat het om de Veenpolder van Echten gaat en om de vaart naar het gemaal ‘Veenpolder van Echten’ aan het Tjeukemeer.

27	Spanga Grote Veenpolder
	WFN1600604
a	Inspraakreactie
	<p>“Hierbij maak ik bezwaar tegen een eventuele peil verhoging in mijn peil vak nr. 63, omdat dit peil op dit moment maar net voldoende is om alle percelen een redelijk draagkracht te geven zodat de koeien geweid kunnen worden gedurende de gehele zomerperiode. Bovendien is bij de verplaatsing van Nijetrijne naar de Nieuweweg te Spanga mij toegezegd een drooglegging te geven van 90 cm beneden maaiveld (door waterschap). Bovendien geeft een peil verhoging een waarde vermindering van mijn grond, doordat het minder goed te gebruiken is En kom ik in de problemen met mijn drainages.”</p>
	Reactie Wetterskip Fryslân
	<p>Het watergebiedsplan is geen besluit van het waterschap om slootpeilen aan te passen. Het watergebiedsplan signaleert alleen knelpunten en kansen voor verbeteringen waarvoor na vaststelling van het plan, de maatregelen en slootpeilen worden bepaald en uitgewerkt. Daarna stelt ons bestuur de nieuwe slootpeilen vast met een peilbesluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.</p> <p>Volgens onze gegevens zit in het zuidelijk deel van het peilvak nog meer dan een meter veen en is de gemiddelde drooglegging groter dan 90 cm, groter dan noodzakelijk voor landbouwkundig gebruik waardoor het maaiveld onnodig snel daalt. Om dit te vertragen denken wij aan een hoger slootpeil. Of dit inderdaad een effectieve maatregel is waarbij landbouw mogelijk blijft, gaan we na na vaststelling van het watergebiedsplan. Dit doen we in deelgebieden met een gebiedsproject voor elk deelgebied. Het gebiedsproject voor de Groote veenpolder start dit jaar. U kunt daarvoor een uitnodiging verwachten. Het is onze bedoeling om voor dit gebied een integraal plan voor het waterbeheer te maken dat zoveel mogelijk recht doet aan het bestaande grondgebruik en dat rekening houdt met de maaiveld daling door veenoxidatie.</p> <p>Hiernaast informeren wij u dat alle ‘te droge peilgebieden’ vervallen op de kaart en tabel in bijlage 2 van het watergebiedsplan. De veenweidevisie is leidend voor deze gebieden. Dit wordt toegelicht op de laatste pagina van deze antwoordnota onder punt g. Dit verandert niets aan de beoordeling van de drooglegging van peilgebied 79; die blijft te groot.</p>
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen

28	Grote Veenpolder
	WFN1600554
a	Inspraakreactie
	“Als gevolg van het vrij afstromen van het water naar de Gracht is het niet gewenst de onderbemaling stop te zetten. Gevolg hiervan is vernatting van de percelen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Het watergebiedsplan is geen besluit van het waterschap om onderbemalingen op te heffen of om slootpeilen aan te passen. Dat kan alleen met projectplannen en peilbesluiten waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Het watergebiedsplan is in feite alleen een verkenning van knelpunten en kansen voor verbeteringen en ‘plan’ is eigenlijk een ongelukkig gekozen naam omdat dit de verwachting wekt dat er al concrete maatregelen in staan. Zo ver is het nog niet.
	De maatregelen bepalen we in deelgebieden met een gebiedsproject voor elk deelgebied. Het gebiedsproject voor de Grootte veenpolder start dit jaar. U kunt daarvoor een uitnodiging verwachten. Het is onze bedoeling om voor dit gebied met alle belanghebbenden een integraal plan voor het waterbeheer te maken dat zoveel mogelijk recht doet aan het bestaande grondgebruik en dat rekening houdt met de maaiveld daling door veenoxidatie. Met dat doel voor ogen zullen we ook de onderbemaling die u noemt, beoordelen.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Geen aanpassingen
b	Inspraakreactie
	“Door het hoogwatercircuit langs Scherpenzeel/Munnekeburen te laten plaatsvinden via het peil van de Rottige Meenthe is het gewenst de kades op te hogen.”
	Reactie Wetterskip Fryslân
	Bedankt voor dit idee. We noteren dit bij het betreffende project in paragraaf 6.14.2.
	Aanpassingen van het watergebiedsplan
	Opnemen als aandachtspunt bij projectgebied 18 Hoogwatercircuits Munnekeburen – Scherpenzeel.

29	Ambtelijke wijzigingen						
	niet geregistreerd in Corsa						
a	Aanpassing						
	Verdroging van Haulsterbossen. Peilverhoging van zuidelijke randsloot van -1,35 naar -1,00 meter opnemen als te onderzoeken maatregel. Van de peilverhoging is voor de landbouw geen negatief effect te verwachten omdat de drooglegging groter is dan noodzakelijk; voor de bossen heeft de peilverhoging een positief effect.						
b	Aanpassing						
	knelpunt 86, te kleine watergang: tracé haaks op de Tjonger is niet te smal, aanpassen op de knelpuntenkaart.						
c	Aanpassing						
	projectgebied 8: knelpunt is niet aangegeven op de knelpuntenkaart. Corrigeren.						
d	Aanpassing						
	knelpunt 31 is inmiddels opgelost. Knelpunt verwijderen.						
e	Aanpassing						
	knelpunt 117 toevoegen aan de tabel van bijlage 4. Knelpunt staat wel op de knelpuntenkaart maar ontbreekt in de tabel.						
f	Aanpassing						
	Derde alinea van de tekst in het kader op pagina 24 over het onderhoud van watergangen aanpassen. Nieuwe tekst: "Het streven is om bij het onderhoud een strook waterplanten te laten staan in de watergang zonder dat dit de wateraanvoer en –afvoer belemmert. Dat kan niet als een watergang precies voldoet aan de afmetingen die minimaal nodig zijn voor een goede aan- en afvoer van water. De watergang moet dan worden verbreed. Voor het watergebiedsplan is beoordeeld welke hoofdwatergangen te klein zijn om bij het onderhoud een strook waterplanten te laten staan.						
g	Aanpassing						
	<p>Van het gewenste peilbeheer vervallen alle peilgebieden die als (te) droog zijn beoordeeld. Dit omdat de drooglegging van deze peilgebieden ook is beoordeeld voor de veenweidevisie en deze beoordeling is leidend. De beoordeling voor de veenweidevisie staat op onze website www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/kaart-peilverhogingen-veenweidegebied</p> <p>Dit betekent de volgende aanpassingen van het watergebiedsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> - in bijlage 2 worden de peilgebieden met een (te) grote drooglegging verwijderd van de kaart en tabel met het gewenste peilbeheer - de tekst van paragrafen 1.4, 3.2.2 en 3.2.4 wordt aangepast zodat daarin de relatie tussen het watergebiedsplan en de veenweidevisie als onderstaand wordt beschreven. <p>Vooruitlopend op de veenweidevisie is voor het gewenste peilbeheer van het watergebiedsplan getoetst of de drooglegging van de peilgebieden te groot is. Dit is gedaan met hetzelfde doel als de veenweidevisie, namelijk voorkomen dat maaiveld daling door veenoxidatie onnodig wordt versneld. Voor het watergebiedsplan is de drooglegging echter met andere criteria beoordeeld dan voor de veenweidevisie.</p> <table border="1" data-bbox="260 1742 1394 1854"> <thead> <tr> <th>watergebiedsplan</th> <th>veenweidevisie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>minimaal 80 cm veen</td> <td>minimaal 40 cm veen</td> </tr> <tr> <td>drooglegging groter dan 1 meter</td> <td>drooglegging groter dan 90 cm</td> </tr> </tbody> </table> <p>Hiernaast is voor de veenweidevisie ook gekeken of hogere zomerpeilen wenselijk zijn en zijn voor de analyses recentere gegevens gebruikt zoals voor de maaiveldhoogte en de veendikte. De veenweidevisie leidt hierdoor tot 113 peilgebieden met een te grote drooglegging terwijl dit volgens het watergebiedsplan slechts in 49 peilgebieden het geval is. Van deze 49 gebieden</p>	watergebiedsplan	veenweidevisie	minimaal 80 cm veen	minimaal 40 cm veen	drooglegging groter dan 1 meter	drooglegging groter dan 90 cm
watergebiedsplan	veenweidevisie						
minimaal 80 cm veen	minimaal 40 cm veen						
drooglegging groter dan 1 meter	drooglegging groter dan 90 cm						

komen 41 gebieden overeen met die van de veenweidevisie; van de overige 8 peilgebieden is de drooglegging niet te groot volgens de veenweidevisie. Dit komt doordat recentere gegevens zijn gebruikt. Omdat de veenweidevisie leidend is, is besloten om het gewenste peilbeheer van het watergebiedsplan aan te passen en de beoordeling op een te grote drooglegging achterwege te laten. Het gewenste peilbeheer betreft daardoor alleen de peilgebieden met een te kleine drooglegging.

De definitieve peilen voor de peilgebieden waarvan de drooglegging in het watergebiedsplan als te klein of in de veenweidevisie als te groot is beoordeeld, worden bepaald in de gebiedsprojecten en vastgelegd in een peilbesluit. Tegen dit peilbesluit kan bezwaar en beroep worden ingesteld.